

39
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2-15 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... *Ἐλαία*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Ντελέες*....), Ἑπαρχίας *Ὀρεστιάδος*,
Νομοῦ *Ἑβρου*.

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεώργιος*
Γεμουδάκης ἐπάγγελμα *Διδάκταρος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἐλαία - Ὀρεστιάδος*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *τρία (3)*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγρόφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεώργιος Ρωσίδης*

.....
ἡλικία... *63*... γραμματικαὶ γνώσεις... *Θ' Δημοτικαὴ*
.....
τόπος καταγωγῆς *Γαλιὰ -*
Ὀρεστιάδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΘΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ... *Διὰ ἐποράν προσωρίζοντο αἱ περιο-*
χαὶ τῶν κήπων (ἑλκώματα) καὶ διὰ βοσκήν αἱ εἰσπράττειται δαΐδες
ἐκβάσεις.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ὑπῆρχον χωριεῖται ἐκβάσεις διὰ ἐποράν καὶ διὰ βοσκήν.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Τὰ κτήματα ἀνήκον εἰς τὰς χωριεῖς, οἱ δὲ βοσκότοποι εἰς τὴν Κοινότητα.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων τρυ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν καὶ μετὰ τὸν*
γάμον τῶν τέκνων του διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ πατρὸς.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ;

... *Οἱ καίτοι μοι ἀσχολοῦνται ευχαρόνως εἰς τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ... *Ναί, καί εἰς αὐτὴν περιεσπότερον ἐπιτίθενται.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

... *Δεν ὑπάρχον χωριεῖς εἰς τὴν περι-
τὴν καὶ χωρίον οὐδὲ μοναστήρια.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

... *Ζενοὶ ἐργάταις δὲν ἤρχοντο καί μόνον ἐγγόσιοι ἐργάταις ἐχρησιμοποιῶντο, ἀμειβομένοι μὲ χρῆμα ἢ καὶ εἶδος.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ὁχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Οἱ ἀφ' ὧν νέαι εὐρίσκουσιν ἐργασίας ἐν τῷ χωρίῳ ἢ καὶ εἰς γειτονικά χωρία ὡς ἐργάταις (χειράριαι) ἢ ὡς βοσκαί.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάταις ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὁχι*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
Τὰ κτήματα ἐλιωθαίνοτο μόνον διὰ τῆς κόπρου τῶν ζώων καὶ ἰδίως τῶν αἰγοπροβάτων καὶ ὅποια ματὰ τοὺς θέρους μῆνες ἐμάντευνον εἰς τὰ πρὸς θίπανεον κτήματα, ἀλλὰ σπανίως ἐπὶ δεῖν τῶν μαντρωμάτων ματὰ δὶαιήματα.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Χρησεῖς Σημικῶν λιπασμάτων ἐγινε τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1952.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ εἰδηροῦν ἄροτρον ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ πρὶ τῆς 1920, ἀλλὰ περιορισμένα.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Τὸ εἰδηροῦν ἄροτρον ἦτο μονόφτερον καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς ὅλα τὰ εὐχάματα. Τὸ ἄροτρον αὐτὸ δὲ ἐπαραγγέλλετο ἀπὸ τοῦ ἀγορᾶς Ἀδριανουπόλεως καὶ Βουλγ. ριφ.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. (σχ 1)

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

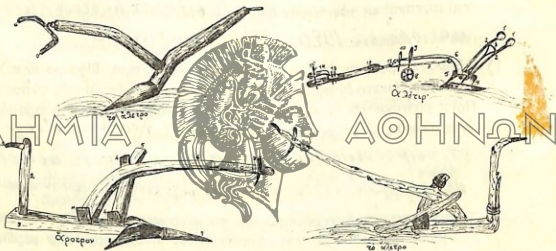
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;), *Ἀπὸ τῆς ἐτίας 1953.*
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Ἀπὸ τῆς ἐτίας 1953.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1953
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ1950

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Οἱ ἰδίοι οἱ γεωργοὶ κατασκευάζον
 τὸ ξύλινον ἄροτρον. (ε.χ. 2.)

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

2

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Το ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο ἐν διόλῳ
κα εἶδη χωραφιδῶν, (εἴς 3.)

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *κεκονδριεῶν*

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου; *ἐκ ξύλου*

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Τὰ εἰκονιζόμενα ἔργαλεῖα ἐχρη-
σιμοποιήθητε καὶ παρ' ἡμῶν.

πριόνι

ἀρίδα

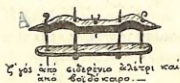

ριτὴ ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ... *βοες, εἰαί, βοῦκαλεια*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *πλάκερξε, ζευγὸς*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... *Ὁ ψυχὸς ἢ το ἀπαραίτητος*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεύλια κλπ.).

Ζυγοὶ ζυγοῦ καὶ μαλιστα δύο
αἰσίων (6x, 4)

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
(6x, 5)

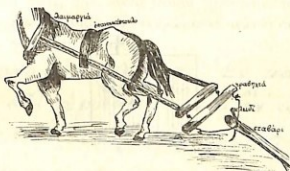
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Ὁ κερῖμος ἢ το εἰδηροῦ εἰαί
ἀπομαρτὸ παλαιοῖ.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄρου ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνηθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Ὁργωνει ἐν τῷ τόπῳ ὁ ἄνδρας, ἀλλὰ εἰς ἡμετέρας περιοχὰς καὶ ἡ γυναῖκα.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

(βλ. 7.)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Απαραίτητος ἦτο ἡ «ψευσία» (βλ. 6.).

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Διὰ τῶν σχοινίων κατευθύνει ὁ γεωργὸς καὶ τὰ κατὰ τὸ ὄργωμα. (βλ. 5.)

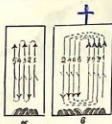
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, θιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορὰ γίνεται πάντοτε εἰς σποριάς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

Ὁ χωρίσμος τῶν σποριῶν γίνεται με αὐλακίαις.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηταὶ ἄροτρον ;

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

*Ἐπὶ τῶν δύο τρόπων ὀργώματος
βαθὺ ὄργωμα καὶ ὕψι (ἐπιγλῶ)*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *βαθὺν ὀργωμα γίνεται για «καψίμο» τοῦ χωραφιοῦ καὶ γηλο (ἀπλιο) για ἔπορα.*

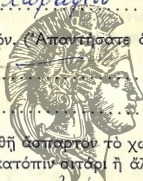
γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἐγίνοντο δύο ὀργώματα. Ἐν κατὰ μῆνα Μαῖον «τὸ γύρισμα» καὶ ἐν κατὰ μῆνα Αὔγουστον «τὸ κορυὸν ναντάρ» για «καψίμο» τοῦ χωραφιοῦ

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀποντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν κατὰ τὴν ἄλλο δημητριακόν.

Εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν ἀφήνεται τὸ χωράφι ἐπὶ ἐν ἔτος

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; ... *για ὅλα τὰ εἶδη καλλιέργειας ἐγίνοντο δύο ὀργώματα.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Διὰ τὰ εἰρηρὰ ἦτο ὁ τενας, διὰ δὲ ἐὰ ὁ εἰρηρὰ ὁ εἰρηρὰς (εἰρηρὰ)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

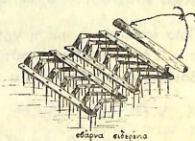
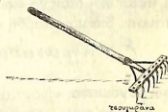
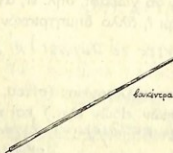
..... Ο καθαρισμός γίνεται με τὴν
 «ζυλίδα» τῆς ~~ἐκείνης~~ ξιάνης
 (εχ. 8)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα, ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. Μετὰ τὸ ὄργωμα γίνεται
 (ζουρμούκιγμα καὶ σβάρνισμα) (εχ. 9).

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν).....

Εργαλεία διὰ τὸ θεάγιστον τῶν κήπων
ἦσαν ὁ κασμάς, ἡ τσίφα καὶ τὸ δρεχλὶ.
(βλ. 10)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

βοῦδα ἢ ἐγγρη καὶ τὰ ἑξῆς

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Εἰς τὰς ἀγρίων ἐκαλλιεργεῖτο τὰ «σταρηνάκια»
τοῦ κάμπου ποὶ εἶχον ἐκείνην σχετικὴν ὑγρασίαν.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ε.β. ἐρχομετο. ἐν αὐλάκισα.

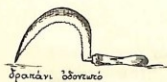
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Τὸ δρέπανον τῶν ἀνηντηριασίων
ἐκίνητο μετὰ τὸν βαλκόνι (δρεπάνι)
(εχ. 11)

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

.....

.....

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μετὰ κόσας*

(εχ. 12)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).

Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή
(εχ. 11)

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἡ χειρολαβὴ τοῦ δρεπανιοῦ
ἦτο κυλινδρική καὶ ξυλίνη

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

..... κατασκευαστοὶ ἦσαν οἱ ῥητοί.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

..... Παλαιότερον γὰρ, ὥρα ὅμως
ὄχι.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτήρεον μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

..... Τα εἴδη ἐθερίζοντο εἰς ὑψὸς 10...
ἑκατ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

..... ἀπομάζοντα χωριά..... ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

..... Οἱ ἴδιοι ἀποθέτουν εἰς χερίδας
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Οἱ χεριές τοποθετοῦντο μετὰ τοὺς σταχυοὺς
πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ τοὺς ὡς πρὸς
τὸν μετὰ τὸν ἀγκυλῶνα.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Λέγονται ἀγκάλιες.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

*Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
οἱ ἴδιοι. Ζῆνοι θερισταί δὲν ἤρχοντο.*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

*Με χρῆμα ἢ καὶ εἶδος ἐπληρώ-
χοντο οἱ ἐντόπιοι ἐργαῖες.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. γὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Οἱ θερισταί ἔφερον εἰς τὴν ἀριστεράν
τῶν χεῖρα τὴν παλαμάρια (6x 12) (6x 11)
καὶ οἱ εὐπαρεῖς εἰς τὴν μέσην,
ἐπὶ τὸν γυνάρι.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ναί, ἐδίδον προσοχὴν ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν
τῆς ἀρχῆς. Τὴν δευτέρα εὐανταν βεβρε (ἀρκη)

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν διάφορα τραγούδια
ἀεχέια ὁμοῦ μετὰ τὸν δεριέμον.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὅθεν ἔθιμον νὰ ᾄδω.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

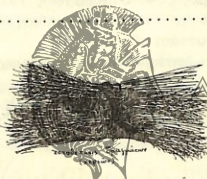
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δέσιμον ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸν
δεριέμον τῶν σταχύων.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..... Ἡ δεματιζικὰ ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ ἴδιου
τοῦ εἰτηρόν. Ἐτοίμαζον τὰ δεματιζικὰ
ἐννῆδως αἱ γυναῖκες, μιὰς ἔδενον
τὰ δεμάτια αἱ ἄνδρες.
Εἰς τὸ δέσιμον ἐχρησιμοποιεῖτο
ἡ ψασαμοῖρα. (βλ. 11)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

..... Μετὰ τὸ δέσιμον ἐννευεντρώνοντο τὰ
δεμάτια καὶ ἐγένοντο κωνικαὶ δημνιζέντες
ἐπὶ τοῦ δερισμένου ἀγροῦ. Ἐτοποθετοῦντο ἐν μιᾷ
δημνίαν 150-200 δεμάτια μετὰ τοὺς στάχους πρὸς
τὸ κέντρον.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

..Ἡ πατατοκαλλιέργεια ἐγίνετο κατὰ τὸν
1920, ἀλλὰ περιωρισμένη, ὥπως εἰς αἱ ἐήμερον.
..Ἡ ἐπορὰ τῶν πατάκας γίνεται εἰς τὸν μῆνα Ἀπρίλιον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

..Ἡ ἐξαγωγή τῶν πατάκας γίνεται μὲ τὴν
...ἐκκαθαίρουσαν ἢ τὸ ἐκκαθαίρουσι.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

..Ἐκτρέφοντο ἐν μέρει, τὰ πῶα κατὰ
..τὸν χειμῶνα μὲ τὸ ἀντορὺς πόρτον...
..τῶν λιβαδιῶν (ἐσπίριων).....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.)..... Μὲ τὴν ἐσπίραν. (ε.χ. 12).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....Τὸ ἀδιόφρυς κόρτσι ἐξοργαζέτο ἐπὶ
.....τοῦ ἐδάφους τοῦ λιβαδιῶς καὶ δὲν ἐδένετο.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.....Τὰ δεμάτια, μετὰ τὸν θέρημαν, μετέ-
.....φέροντο εἰς τὰ ἄλωνα καὶ ἐγίνοντο
.....ἐκ νέων δημανιῶν.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τίνος τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ; ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

.....Ὁ χωρὸς ἐκαλεῖτο ἄλωνα καὶ
.....τὰ δεμάτια ἐγίνοντο δημανιῶν.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλώνι ;

.....Ἀνέκαθεν ὑπῆρχον ἄλωνα, διότι
.....ἄλλον τρόπον χωρίσμου τοῦ καρποῦ ἀπὸ
.....τὰ ἄχυρα δὲν ἐγνώριζον.....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

.....Τὰ ἄλωνα ἐγίνοντο ἔξω τοῦ χωρίου,
.....εἰς τὴν θέρμα «τθαίρια».....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... Ἡ καθ' οἰκογένειαν εἶχε καὶ τὸ ἴδιόν
..... τὴν ἀλώνιν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

..... Ὁ ἀλώνισμός ἤρξατο ἀπὸ τῆς 15^{ης} Ἰουλίου καὶ ἐληγε
..... περίπου ἐπὶ 14^{ην} Αὐγούστου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

..... Τὰ ἀλώνια εἰς τὸν τόπον μας ἦσαν
..... χωματάλωνα (βλ. 14)

- 8) Πῶς ἐπικουάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

..... Ἐξαινοῦν τὸ ἀλώνι, καὶ ἄρχα, ὑπερὸν ματε-
..... ρεῖον καὶ ἐπατοῦσαν μὲ πέτρινον καλάμιον.

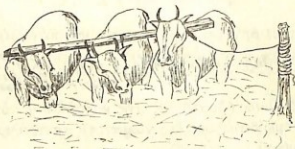
..... Ἄλλοι, ἀντὶ πατήματος, ἐμαγον ἐπάλειψιν διὰ
..... μείγματος κόπρου καὶ ἀχύρων.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... Ὁχι

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

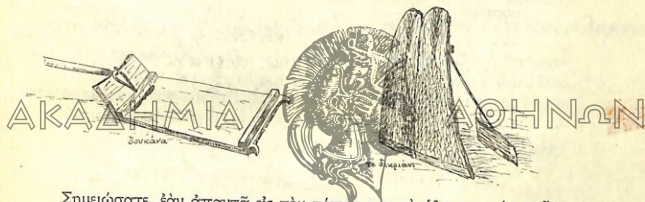
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὡς δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλονρας, δουκένη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἀκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;.....

Διὰ τὸν ἄλωνισμόν των εἰσπράνεται
 ἀσπιδόβραχος χρησιμοποιεῖτο ἡ
 δουκάννα (βλ 15) ἐπὶ ὁποιάν ἐργο-
 μενεύοντο ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ἀδριανουπόλει.

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

..... Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τῆς 8^{ης} πρω-
γῆς καὶ ἐτελείωνε περίπου ὀλίγον πρὸ τῆς
δυσέως τοῦ ἡλίου, ἐφ' ὅθου ἐκόπτοντο οἱ
εἰσάχυσ.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... Ἄλλον ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ἦτο
καὶ τὸ «³» λέξις δικράνι.»
(6x 16.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

..... Μὲ τὸ δικράνι κατὰ χρονικὰ διαστήματα
συνωδοχυρίζει τοὺς εἰσάχυν, γιὰ τὰ ἀλυνιέων ὅλοι.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

..... Ἀπαραίτητος ἦτο ἡ φ' κέντρα, ἡ ὁποία
ἦτο ξυλινὴ ράβδος μῆκους δύο μέτρων περίπου
καὶ ἔφερε βελόνην ἐν τῷ ἑν ἄκρον τῆς.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... Ἐλέγετο *εὐρῶεις* καὶ *εἰλεγετο*
..... *μία εὐρῶεις* καθ' ἡμέραν

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... Οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες προτὰ λιχνισθὲν λέγονται « *λαμνί* ».

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάρατοι καὶ ἀγωγιάντες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαιβενοὺν τὸν ἀλωνισμόν.

..... Ο *καθε γεωργος* με *καὶ ὁ ἴδιος*
..... *αλωνιστής* για τα *σημειώματα* του

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνου εὐροφύλλου

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα
μακρὸν αὐτὸ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ Δικαστήριο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἔγινε χρ. πρῶτον, ἐν ἔτος 1950. (ἐξ ἔτος ἐπιχειρηματίας)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, εἰσισσόμενοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Οἱ ἀλωνισθέντες καὶ μὴ λιχνισθέντες στάχες
λέγονται «λαμνί» καὶ τὸ ἐργαλεῖον μετὰ
ὁποῖον σωρεύεται τὸ λαμνί λέγεται «βράβρα»
(ἐκ 17)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Τὸ λικνὸν ἐνκεντρώνεται καὶ γίνεται ἐπιφανέως εὐφρό· πρὸ τοῦ λικνίσματος οὐδὲν ἔθιμον ὑπάρχειν

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ ἀνεμίσμα γίνεται μετὰ τὴν λικνίσμα (βλ. 18.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λικνῶ (ἀνεμίζει) : ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λικνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λικνῶν ἄνδρας καὶ γυναῖκες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίκνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια τὰ παραμένον μετὰ τὸ λίκνισμα λέγονται << ἐότταλα >>·
Στὸ τέλος τὰ κότταλα ὅλων τῶν ἡμερῶν γίνονται ἀλώνι καὶ ἀλωνίζονται ἐπίμονα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

..... Το δεύτερο αὐτὸ ἀλύνιεμα λέγεται
..... « ἀλύνι κοτβάλων » καὶ γίνεται
..... μόνον στὰ εἴτηρα.
.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Ὁ χωριέμος τῶν κοτβάλων ἀποτὸν
..... κίρφο γίνεται μετὰ τὴν ἐκρύφα καὶ τὸ δριμόνι.
.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

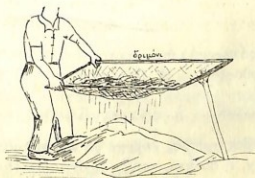

ΚΟΣΚΙΝΟ ΠΑΛΙΟ ΔΕΡΜΑΤΙΝΟ

ΚΟΣΚΙΝΟ ἢ ΑΡΥΛΕΙΟΣ

ΑΘΗΝΩΝ

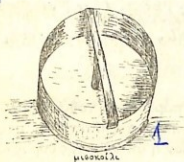

ΔΟΡΜΟΝΙ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὸ ἀλώνι κατεβάλλετο τὸ «ζαμπίζικο»
(δεκαίτιμα) πρὶν ἢ μέτρησθαι τὸν ἐρίγετο.
μέτρητο «ενίκι» δοχεῖον χωρητικότητος 7 κιλῶν περίπου
(βλ. 1)

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Τὰ ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο ὅλα
ἐν τῷ ἐρίγι.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Ἀποθηκεύετο ὁ καρπὸς εἰς τὰ ἀμφοῖα
(ἀποθήκες) καὶ ἐν τῇ κοφίνῃ. (Μεγάλα καλάδια
ἐπαλεῖμμένα διὰ κόπον.)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

..... Τὸ ἀχυρὸν ἀποδικεύετο εἰς
..... ἀχυρῶτάς.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

..... Ὁ σπόρος ἐδιαλέγετο κατὰ τὴν
..... ἐποχὴν τοῦ θέριαστος, ἀπὸ τοῦ μαλίζερν
..... κτήμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

..... ὅχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

..... Ἀναμνα φωτιᾶς ἐγίνετο εἰς τὴν πόλιν
μας ἐπὶ 1^{ην} καὶ 9^{ην} Μαρτίου εἰς τὴν
Πλατεῖαν καὶ καὶ ἐκκληροδρόμια τοῦ χωρίου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Τὰ παιδιὰ ἀνάπτουν τὴν πυράν καὶ οἱ κοῦρῆδες χορεύουν καὶ ᾄδουν.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Τὰ ξύλα συλλέγουν καὶ ἀπὸ τῶν κοῦρῆδων ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν ματοῦσων.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ᾄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Ἡρώοντο αἱ θυραὶ διὰ τὰ μὴν ἐμφανισθῶν οἱ γῆλοι, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὡλητὴν γιὰ τῶν ματοῦσων.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πραγματοποιῶντο πηδήματα καὶ χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν.

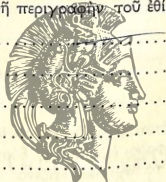
- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Ξυκαίοντο ξύλα καὶ λουλούδια .

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

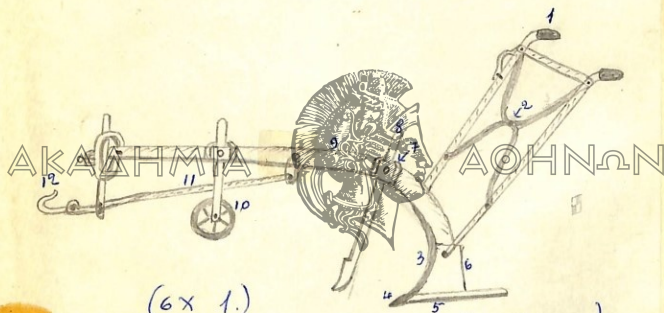
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

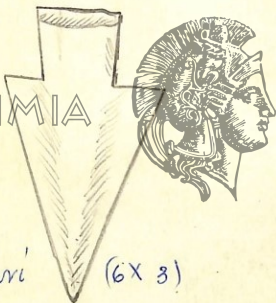
- 1 χερούλια. 2 δεξιά 3 βανίδα
4 γυνί 5 ποδάρι 6 ντιμένι
7 άγκαλιά 8. τειρέκνα 9 βυρζάρι
10 τροχούλι 11 βέρχα 12 γκάγκα.

(6 x 1.)

Παπάρα (είδ. έρωτρων)

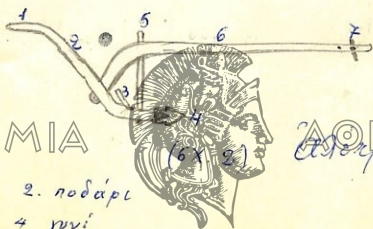
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γυρί

(6x3)

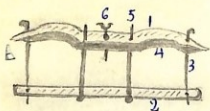

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

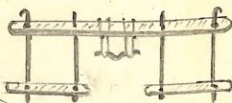
ΛΟΗΝΩΝ

Αθήνη

1. χερσὺς	2. ποδάρη
3. αὐτιά	4. γυνή
5. ἐπὶ αὐτῇ	6. ἐν γυνή
7. ζεῦξις.	

Δ

(6 x 4)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

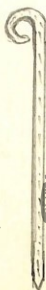
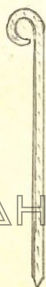
Σχολή

ΑΘΗΝΩΝ

1. Παναθήναιον
2. Κατώριον
3. Στυλές
4. Λαίμαρχιες
5. Μεσόστευλές
6. Κιψές

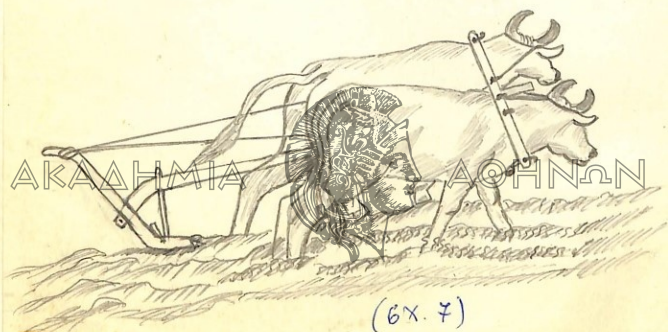
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

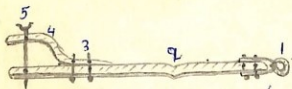

ΑΘΗΝΩΝ

(6x.5.)

ΖΕΥΣ

(6x.6) ζεψιά

1. χαλκός

2. αργή

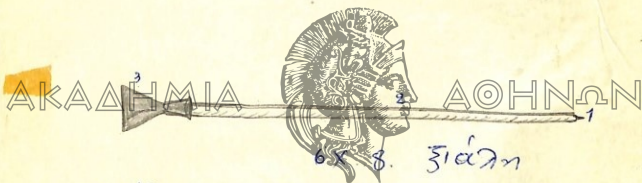
3. ζεψιά

4. κουρνίζα

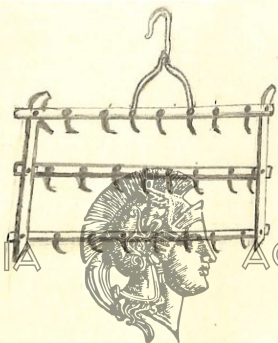
5. κιγές

ΑΘΗΝΩΝ

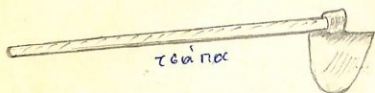
1. λόθρα
2. βέργα
3. ζυγίδα.

εργαστήριο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

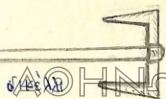

ζεῦρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ζεῦρα

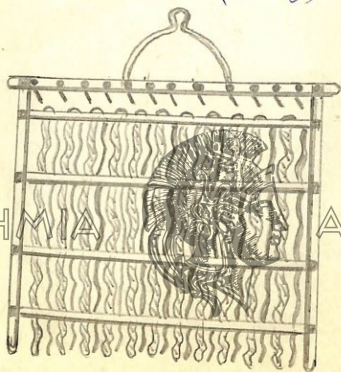

ζεῦρα

ΑΘΗΝΑ

(6x. 10)

(6x 9)

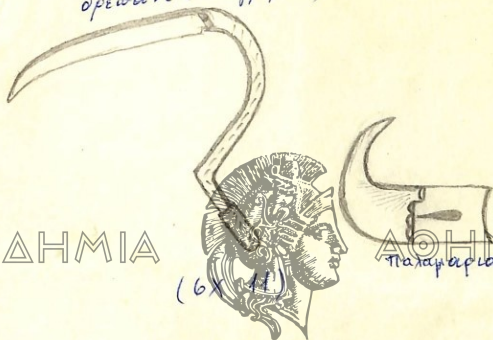

εβαρνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

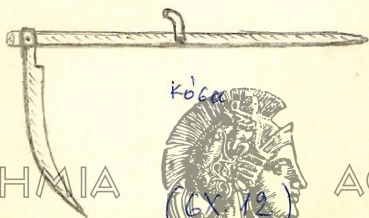
δρεωάνε (βαγριεαίς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(6x11)

ΑΘΗΝΩΝ
Παλαμάρια

ΚΟΓΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(EX 12)

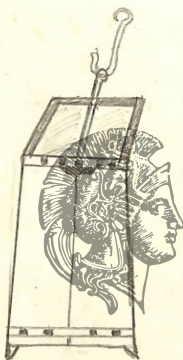
ΑΘΗΝΩΝ

Χωροτάλαντο. (6x14)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

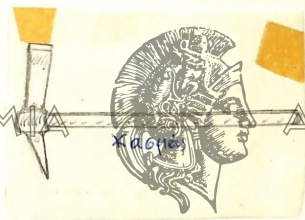
ΑΘΗΝΩΝ

(6X. 15)

ή ντουκάνια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Χαλκός

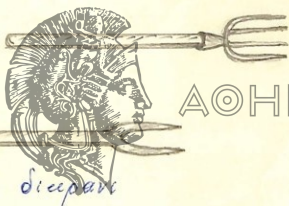
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

φ. κερ. πα

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(6X.16)

το διαφαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

63αρνα

6x 17

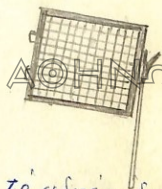
ΑΚΑΔΗΜΙΑ (6x18) ή γράμμα ΑΘΗΝΩΝ

(6X. 19)

τὸ δερμάζινο δριμόνι

τὸ σιδερένιο δριμόνι

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οἱ καίτοι τοῦ ἐφημερινοῦ Χωρίου,
τῶν ὁσίων δὲ ἀρετῶν ἡμεῖς τὸν γεωργικὸν βίον
καταίχοντα ἐν τοῦ Χωρίου Γαλιὰ, τὸ ὁσίων ἐ-
ρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 20 περίων χιλιόμετρων δυ-
τικῶς τοῦ ἐφημερινοῦ Χωρίου καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς
γραμμῆς τῶν ἐνόρων Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας.

Διὰ τὸν λόγον αὐτόν καὶ διότι τὰ εἰρηναί-
ων, μετὰ τὸν πόλεμον καὶ τὸν καθόρισμόν τῶν ἐνόρων,
ἔμειναν ὑπὸ τὴν ἐκείνην τὴν Βουλγαρίαν, ἡγαγ-
ώθηκαν μετὰ τῶν ἐτῶν 1921-1924 νὰ ἐγκαταλείψω-
ν τὸν τόπον τῶν πατέρων τῶν καὶ νὰ ἐγκατασταθῶν
εἰς τὸ ἐφημερινόν τῶν Χωρίων τῆν Ἑλλάδα Ὁρεστιά-
δος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α' α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1-2 Ἡ Γαλιαὶ εἶναι ὄρειόν χωρίον, με' ἀρειεῖς δὲ ἐν αὐτῷ βάλανκιδίς, ἀλλὰ καὶ ἀρειεῖς καίμπως (γέφυρα) εἰς τοὺς ὁδοίους εὐρίσκοντο τὰ κτήματα τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου.

Ὅσοι οἱ καίτοιμοι εἶχον τὰ κτήματα τῶν, τὰ ὁδοῖα ἐκαστέρηχον με' βιτρά, ἀραβόγιο καὶ ὄωρια ἐναλλαξ, εἰς δὲ τὰς βασιλικὰς ἐκκλησίας, αἱ ὁδοῖαι ἦσαν μονόχρηστοι, ἔβασον τὰ πρόβατα τῶν

Εἰς τὴν δὲ βοσκήν ἦσαν ἐλεύθερα καὶ τὰ κτήματα ὅλων καὶ διὰ ὅλων ἀλλὰ μόνον μετὰ τὸν δερικόν καὶ τὸ «ἐπείωμα» τῶν δερματῶν. Ἡρόκη εἶχον καὶ μίαν μονόχρηστον φεριστὴν τοῦ καίμπου, τὸ λιβάδι (εἰσαίρι), εἰς τὸ ὁποῖον ἀποφορεύετο τὰ βοσκόν τὰ πρόβατα καὶ γενικῶς τὰ «περίεσα» γῆς, παρὰ μόνον τὰ «γευγάρια» (βόδια καὶ βοῦδια πλὴν ἐγγύοντο). Μετὰ τὸ τέλος τῶν ωσλῶν ἐκτοξιάσεων ἐργασιῶν ἐπιτρέψετο τὰ «ἀπολνῶν» καὶ τὰ ἄλλα γῆς τῶν

Ὅσοι δὲν ἐτηροῦσαν ἐπὶ ἀπαρὸρενς ἐτικωρῶντο αὐτὸ τὸν ἀγροφύλακα (κουρουντῆ).

3. Ὁ πατέρας, ἐπὶ Γαλιᾷ, διατηροῦσε τὰ κτήματα

τοῦ καὶ τὰ παῖδια ἔγω καὶ γυμνημένα δὲ ἐδιδασκόντο
ζώοντι, πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατέρα των.

Ἑλληνιστί γε δέ, τὰ παῖδια καὶ μετὰ τοῦ γάμου
καὶ τὰ θυγατρούκων μετὰ τοὺς γονεῖς.

Μετὰ τοῦ θανάτου ὅμως τοῦ πατέρα των ἐμοιρά-
ζοντο τὴν περιουσίαν τοῦ ἀπῆλθ, χωρὶς αὐτοῦ διαδο-
εῖς καὶ εὐρυβολαιογραφικαῖς ἀράξεις. Εἰς περίπτωσιν
διαφανείας ἐπὶ τῇ «μοιρασίᾳ» ἐπήγαγον ἐπὶ τὴν Κοινότητα
καὶ ἐκεῖ μετὰ τὴν μεθοδολογίαν τοῦ Προέδρου (Μουχαρράμ)
καὶ τῶν συγγενῶν ἐμειναν ἀπὸ τῆς διανομοῦν τῆς περιουσίας
τοῦ πατέρα. Ἄν γοῦν ἡ μητέρα «ἐβράζαν» μερίδον
καὶ δι' αὐτὴν καὶ τὸ μερίδον αὐτὸ ἐδιδασκόντο
ὁ ἀδελφὸς ποὺ δὲ ἐδίδασκε τὴν γριὰ μητέρα μετὰ
τοῦ θανάτου της.

β' Περὶ ἀδελφῶν

1. Οἱ καίτοιμοι τῆς Γαλιλαίας ὅλοι ἦσαν γεωρ-
γοὶ καὶ κτηνοτρόφοι ευχρόνως.

Ἐκαστὸν ἐκ τούτων κυρίως εἶπον, μερίδῃ εἰσάγειν,
ἀραβόειτον καὶ ὄσπρια

Ζῶα ἔτρεφον ἀγελάδων, βοῦβάδια καὶ γιδόπρα-
βατα. Διὰ τὴν τομὴν των δὲν ἐδουλοῦντο δίοτον,
διότι αἱ δασώδεις ἐστάσεις ἦσαν καταλλήλως διὰ
τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας.

Ἐπίσης τὰ δάση μετὰ τὰς βασιμίδας ποὺ ὑπάρχον ἔκα-

ναν τὰς ἐκτασίους τοῦ χωρίου καὶ ἀποκαταστήσαι
 μετὰ αὐτῶν ἀποδοδορὸν ἐργασίαν, τὴν κατασκευὴν
 ξυλάνδρας (καρβανῶν), τὸν ὅποιον ἐπωλοῦσαν εἰς
 τὴν Ἀδριανούπολιν, μεταφέροντάς τον μετὰ ἀμάξια
 καὶ, πᾶσι ὅποια εἴδωρον δυνατὰ βόδια ἢ βοβάδια.

Πολλὲς φορές ὅμως κατὰ τὴν διαδρομὴν, Γαλιῶς-Ἀδριανουπόλεως ἐπέστην δῆματα τῶν τερτιέριων (Ἰμετῶν), οἱ
 ὅποιοι, εἰσὶν ἀπὸ τῆς Ἰμετίας, ἐκαιοποιοῦν καὶ τοὺς
 ἰδίους, ὅταν ἀντιετέμνουν βλῆοντας καὶ τὸς ἀρπάζεται
 ἡ περιουσία των.

2. Τελύεται εἰς τὴν Γαλιαν πᾶσαν ἐλαχιστοί.

Κυρίως γινώσκουσιν καὶ ἀνίστανται οἱ ὅποιοι, καὶ καὶ πᾶσι
 ἐπιτίμωσι καὶ αὐτοὶ περισσότερο εἰς τὰ ἐπιτήματα
 των καὶ παρὰ εἰς τὴν ἐργασίαν των.

γ' Περὶ γαιοκτημόνων

1-5 Τερτιέριοι ἐπίσης δὲν ὑπάρχον εἰς τὴν περιο-
 χὴν τοῦ χωρίου. "Ολοὶ οἱ ἐκτασίαι ἦσαν μικροί
 κτηματῆαι καὶ ὅλας τὰς ἐργασίας ^{ταύτας} ἐκαινοὶ μόνοι
 των, μετὰ τὴν βοήθειαν ὅταν τῶν μεγάλων τῆς οἰκογενείας.

6. Οἱ νέοι, οἱ αἰὸς ἄνθρωποι εὐνήδως, εὐρίσκον ἐργα-
 σίαν μετὰ εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὰ γειτονικά χωρία
 ὡς ἐργάτες (τεράμνια) ἢ ὡς θεωρητῆρες ἐν εὐχορῶν
 οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀριστὰ ἐπιτήματα ἢ

καί κοπάδια χυδοπρόβατα.

δ' Τρόπος Ζημίσεως

1. Τα κτήματα κατά τους χρόνους προ τοῦ 1920 ἐχαιώνοντο μόνον διὰ τῆς εὐόδου τῶν γῶν.

Καί μάλιστα, διὰ τὰ μή μείνον τὸν κόπον τῆς μεταφοράς καί ἀπώλειας τῆς εὐόδου τῶν χυδο-
προβάτων, ἐκκτιδόν, κατὰ τοὺς δεινούς μῆτες, τὰ δια-
τυτερεύουν μετὰ κοπάδια εἰς τὰ κτήματα πάλ-
ῃ ἵδενον τὰ χαιώνον, ἀλλοτρίωντας, κατὰ χρονίαν
διακίτηματα τῇ δέσει τῶν μακρῶν (εὐαλμάρ)
ἐντὸς τοῦ κτήματος.

2. - Χρῆσις τῶν ἀπώλειαν Ζημιόματων εἶνε το πρῶτον
κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἀλλὰ οὐδὲν περὶ τὴν ἀπώλειαν, ὅσον τῆς
δυσπείρας τῶν χωρῶν καὶ τοῦ φόβου τῆς χρεώσεως.

Κατόων ὅμως ἐπιμόνον κοροπαδεῖν τῶν γε-
ωόντων καὶ τῶν γεωποικιτικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν
δυσπείρας Ζημιόματων διακίτη καὶ δὲ δυσπείρας τῶν
καὶ χώρα χρησιμοποιοῦνται τὰ ἀπώλειαν Ζημιόματα
ἀνεαγνῶστα ἀπὸ ὅσων τῶν γεωργῶν.

ε' Ἀροτρα-μηχαναί

1. Τὸ εὐόδον ἀροτρον ἦτο γνωστὸν καὶ ἐχρησιμοποιοῦ-
το ἀπὸ τῶν κατοίκων καὶ ἀπὸ τοῦ 1920, ἀλλὰ ὅτε
εὐδρέως. Τὸ ἀροτρον αὐτὸ ἦτο μόνον ἐπὶ καὶ

το εφορμηδένοντο από τας αγοράς τοῦ ἐξήδεμαρ
καὶ τῆς Ἀφριανουπόλεως (62. 1. ἐν τῷ ἐρωτηματολόγιῳ)

2. Τραυτέρ ἐχρησιμοποίησαν, τοῦ πρώτου, δύο προ-
οδευτικοὶ γεωργοὶ ἐν Ἀταριδέντες, τὸ ἔτος 1953.

Σήμερον ὅμως τὸ χωρίον διαδέτεται πλέον τῶν πενήτηντα
τραυτέρ ἐπὶ ἑκατοῦ ὀρόσηματα οἰκογενειῶν.

3. Ὅμοιως καὶ διερευνητὴν μηχανὴν ἐχρησιμοποίη-
σαν κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος (1953) οἱ αὐτοὶ καὶ οὐλοῦν
γεωργοί, ἐν τῇ ἐπιδουρία των, τὰ ἀσπασαγὸν ἀπὸ τοῦ
ἐπίπουτον καὶ ἐπὶ διμνητον δεσφάτον τὸν γενόμενον, πρό-
τερον, διὰ τῶν ἀρεσάνων (κατὰ τὸν νόμον).

4. Ἡ μηχανὴ διερευνᾷ καὶ ἐχρησιμοποίησαν κατὰ
τὸ 1953 πρὸς ἐνέχυρον καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν
εταχύνων.

5. Ἀναμύφους κατὰ τὸν ὅλον ἀνεξαρτέτως
ὑπῆρξεν ἡ ἀρχειμοποιήσεως μηχανῆς ἀλυσσίου (μα-
τῶν) κατὰ τὸ ἔτος 1950 τὸ πρῶτον.

Διὰ τῆς ἀρχειμοποιήσεως τῆς ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐργασιῶν τοῦ ἀλυσσίου καὶ ἐν-
εργῶν, ἀντιπροσωπεύει τὸ ἰσοῦρι τῶν μηχανῶν
ἰουλίου καὶ Ἀγίου, ὅταν καθήμενοι ἐπὶ τῆς «ἐν-
μάνος» ἀλυσσίου, μετρώμεθα, ἀπὸ πρῶτα μέχρι τοῦ
ἀπογύμματος ἡ ἀρρωστασία βόδια.

6ε Τὸ ξύλινον ἄροτρον

1. Τὸ ξύλινον ἄροτρον ἦτο πλεόν χρησιμοποιοῦμενον, κατὰ τοὺς χρόνους ἀπὸ τοῦ 1920.

Κατασκευαζομένη τὸν ἥσαν σχεδὸν ὅλοι οἱ γεωργοὶ διὰ τὸν ὁποῖον κατασκευάζον ἄροτρα οἱ ἐκιδέχοντες ἐγγεγενῆς τῶν.

2. Ἡ μορφή τοῦ ἄροτρον ἦτο οἷα, ἐν τῷ 6x2 τοῦ ἐρωτηματολογίου. Σήμερον ὅμως οὐδόλως χρησιμοποιοῦται τὸ ξύλινον ἄροτρον καὶ τὰ παλαιὰ τοιαῦτα ἤδη ἐξέλιπον.

3. Τὸ ὄνομα τοῦ ξυλίνου ἄροτρον ἦτο ἐν διατῇ ἀροστῆρας ἐν ὁλυντῶν χωράφῳ (6x. 5).

5-6. Τὸ ἐκῆμα δὲ τῆς δοκῆς τῶ ἄροτρον ἦτο ευλιντοδὲν καὶ κατασκευασμένον μόνον ἐκ ξύλου.

7. Τὰ ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶ ἥσαν τὰ ἐννήδη: ἐκεπάρνι, ὠρίον, ἀρίδα, καὶ ζυγοφάει.

8. α) Προεικμένον δὲ τὰ ἐργον τοῦ ἄροτρον καὶ τὰ ὀργάνων τὰ χωράφια ἔχον βόδια ἢ καὶ βοσβόδια καὶ πάντα ζευγάρη, ποτὲ ἓνα τῶν.

9. Διὰ τὸ ζευγάρημα μὲ δύο τῶα ἦτο ἀσφαλείς τοῦ τῶος, τὸ ὅποιον τὸ ἐκῆμα καὶ ὁ τρόπος κατασκευῆς τοῦ ἦτο ὅπως ἦναι καὶ σήμερον. Ὑπῆρχον μάλιστα δύο τύποι τῶων εἰς τὸν τόπον μας. (6x. 4.)

10. Οἱ γεῦτες εἶχον καὶ ἔχον ὡαῖν τὴν αὐτὴν μορφήν, οἷα ἐν τῷ εχ. 5.

γ' Ἀροτρίασις καὶ ὁρρά.

α' 1. Τὸ ὄργωμα τῶν χωραφῶν ἦτο ευρείας δεξιᾶς τῶν ἀνδρῶν.

Δὲν ἦτο ὅμως καὶ ὡαῖον τὸ φαινόμενον τὰ ἴδια μανὴ καὶ γυναῖκες τὰ ὄργωνον. Τοῦτο ἐννέβαινε ὅταν αὐταὶ ἐχέρουν ἢ καὶ ὅταν οἱ ἄνδρες τὰν ἔχον ἐπὶ τὸν πόδεμον. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς αἱ γυναῖκες ἀνελάμβανον τὴν ἀσπίδα, τὸν ῥόλον καὶ ἄλλοις εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας. Ὀργωνόν, ἐμπειροὺς, ἐξερτανομένους, ἐβόσσαν ἀμύμονα καὶ τὰ γῆνα, ὅταν δὲν εἶχον ἐνὶ πόδι καὶ ὡαῖδα.

β' 1-2 Τὸ ὄργωμα.

Διὰ τὰ ὄργωσον προέβαινον ἐκ τῆς ἐξῆς ἐνεργείας. Τὸ γεύσιμον, κατ' ἀρχὰς, αὐτὸ ἐκ τῶν οὐδην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γύλινον ἄροτρον ἐκίνετο κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Τὸ ἄροτρον καὶ ὁ ρυθὸς τῶν γῆνιν συνδέονται πάντοτε δι' ἐνὸς ἐπιρρώσεως γύλινον, τὸ ὁποῖον ὀνομαζέται «ζεψιά» (εχ. 6.) Τὰ γῆνα τοποθετοῦνται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ^{τῆς} ζεψιάς, τῆς ὁποίας τὸ μήκος εἶναι μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ μήκος τῶν γῆνιν κατὰ ἡμικοῦ μέτρον,

ζεύονται εἰς τὸν γλῶσσόν καὶ τὸ ἄροτρον εὐρίσκεται
ὀπίθεν τῶν ἐνυδεδεμένων ἐν τῷ ἄκρῳ τῇ γεφυῖας.

Κρατῶντας γὰρ, ὁ γεωργὸς τὸ ἄροτρον ἀνὰ τὰ
χερούλια καὶ ἔχοντας ὑπὸ τὸν ἑλεγκὸν τοῦ τὰ εχοινία
τῶν γῶν, ἀρχίζει τὸ ὄργωμα (εὐαίωμα) τοῦ χωραφίου.

3. Τὰ εχοινία εἶναι τὸ τιμὸν γιὰ τὸν γεωργόν. ^{6x. 7.}

Χρησιμοποιοῦντας τὰ εχοινία, ποὺ εἶναι δεμένα ἐν ταῖς
κέρατα τῶν γῶν τὰ διενδύνει. Δύο εχοινία ἔχει
εἰς τὴν διάδεσιν τοῦ ὁ γεωργός. Τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστε-
ρὸν εχοινίου ποὺ ἀνήκει εἰς τὸ ἀνόλογον γῶν τοῦ γεω-
ργίου καὶ ποὺ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἀναλόγου εχοινίου εἶναι
καὶ τὸ ἀνάλογον ἐστὶν ἡμεῖς τῶν γῶν πρὸς τὴν μία
ἢ ἐπὶ τῇ ἄλλῃ κατεύθυνει. (6x. 7.)

4. Τὸ ὄργωμα γίνεται περιφερειακῶς, ὅπως ἐν
τῷ 6x. β. τοῦ ἐρωτηματολογίου.

5. Διὰ τὰ ἐπαρῆ τὸ χωράρι, ἐννιδίζεται, γὰρ χωρίζε-
ται εἰς ὁδοὺς με ἀνταμῆ καὶ ἔτι γίνεται ἡ ὁδοὺς
ἐνδιπλότερα.

6-7. Τὰ χωράγια ὀργώνονται κυρίως κατὰ δύο τρό-
πους. «Βαθιά», ὅταν οἱ γεωργοὶ δέλουν γὰρ βγάλουν
τὸ κατὰ πᾶν ἐπάνω ἢ καὶ τὰ ξηραίνον τὰ ἀγριοκρ-
τα καὶ «ψηλά», ὅταν δέλουν γὰρ μὴν πᾶσι τὸ χωρά-
φι τὴν ὑγρασία του.

Αποτρίβεις ἀπὸ τῆς ἐπορᾶς

1. Διὰ τὴν ἐφορὰν τῶν δημοτικῶν, προκειμένων τὰ ἑτοιμασθέντα κατὰ τὸ χωρὶς μᾶλλον δύο ὄργανα.
Ἐνα ὄργανο, κατὰ τὸν μῆνα Μάιον, τὸ «γύριον» γιὰ τὸ ξέραμα τῶν λόρων καὶ ἕνα κατὰ τὸν Ἀγχιμέστον «κουρὸν γαντᾶν» γιὰ τὸ «καίξιμο» τοῦ χωρῆτος.
2. Τοὺς εἰρηνοὺς ἐπαλλεργουέαν διὰ τῆς ἐκαπάνης, διότι ἦσαν μικρῶν ἐτασίων καὶ ἀνόρατοι «μπαξέδες».
3. Τὰ εἰρήματα γιὰ τὰς ἐκτετακτοῦν καὶ τὰ δῶσαν ὑπερὰ περισσεύοντα καὶ τὰ ἄλλα ἐπὶ ἐπάρτα ἐννῶς μόνον δι' ἓν ἔτος.
4. Γιὰ ὅσα καὶ εἴδη ἐπαλλεργείας εἶχον, κριδοῦν ἀραβοῖτον, ὀσπρίων κ.λπ.) ἐγίνοντο ἐννῶς δύο ὄργανα (ἕνα ἐπὶ καυρὸ ξηρασίας καὶ ἕνα ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπορᾶς).
5. α' Κατὰ τὴν ἐφορὰν τῶν δημοτικῶν ἐκρημοποιεῖτο ὁ τελεεῖς διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἐπόρου, ἐντὸς τῶν ἐποριῶν καὶ ἐξ αὐτῶν λαμβανόμενος διεκκορήζοντο.
Διὰ τὴν ἐπορὰν ὅμως τοῦ ἀραβοῖτου καὶ τῶν ὀσπρίων ἐκρημοποιεῖτο κυρίως ὁ καρβας.
β' 1. Κατὰ τὸ ὄργανο, τὰ λόγια καὶ ριχίδια, καὶ ὅποια ἐποικιλιῶντο εἰς τὸ γυρό καὶ τὸ ὑνὶ τοῦ ἀρ...

τρον ἐκκαθαρίζοντο μὲ τὴν «ζυλὶδα» καὶ ξυάλην.
(61. 8.)

2. Μετὰ τὸ ὄρχωμα τοῦ χωραφιοῦ ἀπολαμβάνει
«τουρμούκιασμα» καὶ «εὐαρίτισμα» γιὰ νὰ φρεσύνῃ
οἱ βόσχοι καὶ τὰ βόσκη ἐν συνεχείᾳ.

Ὅταν ὅμως δύνανται καὶ ἐπιδιώκουν τὸ
«γύριμο» τοῦ χωραφιοῦ ἀποβαλὼν τὸ τουρμού-
κιασμα. (Τουρμούκι καὶ εὐάρια 61. 9)

3. Τὸ ἐκκαίγισον τῶν κήπων γίνεται μὲ τὴν
τσάνα, μαζὰ καὶ τὸ δρεῖδάρι. (61. 10)

6. Εἰς τὸ ὄρχωμα βεβαιώνεται τὸ ψυχράναι ἢ ἐν-
τος ἢ ἐκ τῆς γῆς.

Ὁ βόσχος πρέπει νὰ ὁρᾷ, καὶ μόνον, ὅταν
εἶναι ἀπειρο τὸ ψυχρὰναι ἐν τῷ ὄρχωμα ἢ καὶ ὅταν
τὸ χωράφι ἔχῃ δένδρα ἢ ἄλλα ἐμποδία, μωλὸντα
τὸ ὁμαλὸν ὄρχωμα.

7. Μὲ ὄψηρα ἐκκαθαρίζοντο τὰ «λαμπ-
λάματα» τῆς περιότης, δίδει αὐτὰ εἶχον τὸ κατὰ-
πληρον πῦμα, ἀλλὰ καὶ τὴν σχετικὴν ὑγρασίαν, ἢ
ὅποια ἐκρεῖναι γιὰ τὰ εὐδοιμήθουν τὰ ὄψηρα.

8. Φυτὰ γιὰ ἐπιτοτροφάς δὲν ἐκκαθαρίζοντο
πρὸ τοῦ 1920 καὶ ἤρριοντο οἱ κατόικοι ἐν τῷ
αὐτοφύῳ χόρτῳ τῶν λιβαδιῶν (εἰαίριων) καὶ ἐν τῷ
ἄλλῳ. Σήμερον ὅμως, χιλιάδες στρεμμάτων

τοῦ εὐέλπου τῆς γέας τῶν πατρίδων εἶναι ἐσαθιεργ-
 μένα διὰ μηδικῆς, ἥ ὁμοία συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀφρα-
 γῶν ἀνάστασιν τῆς κτηροτροφίας τῶν ἰδίων τῶν βοσκῶν.

Εἰς τὴν προωάδυσον τῶν αὐτῶν ἐνισκύνονται
 ποικιλοτρόπως ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἤδη εἰς τὸν
 συνδιακρίβον: Καλλιέργεια μηδικῆς καὶ κτηροτροφία
 ἐτηρίζον τὴν οἰκονομίαν τῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α' Ἐργαλεία θερισμοῦ

1. Διὰ τὸν θερισμὸν τῶν δημητριακῶν ἐκρημιμοποιῶσαν οἱ κατὰ τοὺς ἐὸν δρεπάνι (βαρρίμια) (ε.χ. 11)

2. Διὰ τὸν θερισμὸν δὲ τῶν κόρων, ἐκρημιμοποιῶσαν τὴν κίσσον. (ε.χ. 12)

3-4. Ἡ κίσση τοῦ βαρρίμια ἔχει ὀμολογίαν, ἡ δὲ χειρολαβὴ τοῦ ἔργου ἐκρημιμοποιῶσαν.
Οἱ δὲ τῶν ἀντικειμένων τοῦ βαρρίμια ἐκρημιμοποιῶσαν χεῖρι.

5. Ταῖς θεριστικαῖς ἀντικειμέναις ἐκρημιμοποιῶσαν οἱ κατὰ τοὺς ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Πολλὰ γὰρ καὶ ἐκρημιμοποιῶσαν καὶ ἀπὸ τοῦς ῥύταις ἀλλὰ καὶ θεριστικαῖς ἐκρημιμοποιῶσαν τῆς γύγκικης ματασκίης ὑπερῶσαν ἐκ ἀντικειμένων καὶ θεριστικῶν ἰκανότητων.

6. Θερισμὸς δὲ ἐκρημιμοποιῶσαν τῶν ἐκρημιμῶν οὐδέποτε ἐκρημιμοποιῶσαν. Τῶν ἐκρημιμῶν ὅμως ἐκρημιμοποιῶσαν. Σήμερον καὶ καὶ ὅσπρια θεριστῶν διὰ τῶν ἐκρημιμῶν θερισμῶν

β' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν

1. Ταῖς δημητριακῶν ἐκρημιμοποιῶσαν ἐκ ἔργου 10 ἐκρημιμῶν

εἰς τὸν αὐτὸν ἐδάφους καὶ εἰς τὸν αὐτὸν δὲ ἐδε-
ρίζοντο ἀεὶ καὶ παλαιότερον, γὰρ λόγους συγκυρώσεως
περίεσθον ἀέθρου.

2. Τὰ ἀδέρια ἐδάφους πὺν μὲνον ἐν τῷ παρὰ
λέγονται «ταράβι».

3. Οἱ δερικάι δερίζον καὶ ἀποδέτουν ἐπὶ τῷ ἐδάφει
οἱ ἴδιοι καὶ περόβια (χερῖες)

4. Τοσοῦτον ἀρετὴς χερῖς, ὥς, πὺν γὰρ ἐν πηλῶν
μία ἀρχαία, ἀρετὴς καὶ τὰ εὐρίσκονται τὰ ἐδά-
φους πρὸς τὴν αὐτὴν κατείδωκεν ὅλα. Μετὰ ἀπο-
δεδεῖ τὸ δέξιον.

5. Πολλὰ χερῖς καὶ τὸν «ἀρχαία» καὶ με-
τὰ τὸ δέξιον λέγονται ἀρχαία.

γ' Δερικάι

1-2. Εἰς τὸν δερικόν ἐλάμβανον μίρος ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. Ἐνὶ δερικάι δὲ ἤρχοντο, ἀλλὰ μόνον
οἱ καὶ οἱ δερικάι ἐδερίζον ὅλα καὶ δηματρία καὶ τιν

Ἀπαιτεῖτο ὅμως ἀρετὴς χρόνος γὰρ τὸν δε-
ρικόν καὶ διὰ τὰ τὸν ἐξασφαλίσον νύκτα ἔφερον
αὐτὸ τὸ χωρίον καὶ νύκτα ἐφύγαν ἀπὸ τοῦ δερικόν.

Πολλὰ φορὴ ἠγαυαῖοντο καὶ ποικίλονται καὶ
εἰς τὰ πρὸς δερικόν κτήματα, ὅταν κυρίως ἀπαι-
τον ἀρετὴν ἀποδείκνυν ἀπὸ τοῦ χωρίου καὶ αὐτὸ μὲν

καὶ μὴν χάνουν χρόνον.

Εἰς τὴν περίστωιν ὄμωσ, ποὶ καὶ κτήματα ἦσαν
εἰς ἀρετὴν ἀπέσταθν ἀπὸ τοῦ χωριοῦ καὶ ἦσαν καὶ
μεγάλα εἶχον καὶ τὴν ἐννέχεια τοῦ «μενεξί» δη.
τῆ ἀδελφοβοηθείας. Τότε, ὁ νοικομῆρς μαλοδε
φίλους, συγγενεῖς καὶ γειτόνους γὰρ ὡς ἐπὶ «μενεξί»

ἔγενε τὸ ἀμάξι καὶ τοὺς ἐπήγαγε γὰρ αὐτὸ ἐπὶ
χωράρι. Ἡ νοικοκυρά ἔμενε ἐπὶ ἐπὶ καὶ ἐτοίμα-
ζε τὸ γεῦμα, ποὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπήγαγε ἐπὶ χωράρι.

Καὶ πάλιν ὄμωσ ἐπέστρεψε καὶ ἐτοίμαζε
τὸ δεῖπνον ἐπὶ νοικοκυραίας.

Εἰς τὸν δερματὸν ὁ τοῦ καλοῦ δερματῆ ἔμται-
νε «καράγκανος».

Ἀλλὰ ἵσχετο τὸ «καρόκι» (μ-
ράχιον τοῦ κτήματος) πρὸς δερματὸν καὶ οἱ ἄλλοι
δερματῆ ἔμπαινον ἐπὶ εἰσρά. Ἐδέρχον ἐννέχεια
ἀνὰ γένη, ἀνδρόγυνα. Οἱ γυναῖκες ἐτοίμαζον τὰ δερμα-
τιὰ καὶ οἱ ἄνδρες ἐδέρχον τοὺς ἐσάτους. Ὅταν συνε-
πληροῦτο ἀγκαλιά ὁ ἄνθρωπος, ὡς πρὸς δυνατόν ἔδωκε τὸ
δερματι. Ὅπου δὲν ἐτελείανε τὸ ἀρδίει μανεῖς δὲν
ἔπρεπε γὰρ ἐπικωδῆ, γὰρ ξεμουραδῆ ἢ καὶ τὰ πᾶν νερό.

Μόνον ὅταν ἐτελείανον τὸ ἀρδίει, τότε ἐξεκο-
ραῖοντο λίγο, ἔπιον νερό καὶ ξεναύριζον τὸν δερ-
ματῆ. Τὸ βράδον μὲν τὸ ἀμάξι καὶ πάλιν ἐνήριον ἐπὶ
χωριοῦ, ὅπου τὴν ἐπερίμενε ἡ νοικοκυρά μετ' ἀρετῆς

φαρμά (πίττα - κοτόπουλα) καὶ θροαστό νερό.

3. Εἰς τὸν θερματὸν οἱ θερματαὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν καυρὶ-
ματ εἶχον καὶ τὴν παλαμαριάν (σχ. 13)

καὶ ἐκτρατεύσαν ἐν τῷ ἀριστερῷ τῶν χερσὶ. Ἡ παλαμα-
ριοὶ ζῶντο ἐργαζέτο, ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ ἐπρυφύλαγε ἀπὸ
τῶν ἀχαιδία, ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἐβοήθη εἰς τὴν ἐνδολωτε-
ραν περιχυλλορὴν τῶν σταχύων καὶ δίδειον τῶν δερματιῶν.

Ἡ δὲ κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ θερματὸν ἐκνηδύ-
μετο, οἱ ἐκπαθεῖς εἰς τὴν μέσην, καὶ τῶν τῶν μέσην
τῶν μετ' ἐπίμνητες μάλλινον ἤλαμα τὸ λεγόμενον «ζωτάρη»

4. Ἐναρξιν θερματὸν «εὐφύλα» ἐγένετο ἐκνηδύς
ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος θέρματὸν καὶ ποτὶ τῆς τῆς.

5. Κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τοῦ θερματὸν ἐκτρατεύ-
σαν οἱ θερματαὶ διάφορα ἐργαζόμενα, ἔδωκετα ὅπως
μέ τὸν θερματὸν

6. Κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερματὸν οὐδὲν
ἐδωκεν ἐπεσφάσει, εἰμὴ μόνον τὸ ρίζικον τοῦ «καυρὶματ»
ὡς ἐνδείξιν ὅτι ἦτο πλέον περιττός.

δ' Τὸ δέαιμον τῶν σταχύων

1. Τὸ δέαιμον τῶν σταχύων ἐγένετο ἀμέσως μετὰ
τὸν θερματὸν. Ἐργάζοντο ὅπως προαναφέρωμεν κατὰ
ζεύγη καὶ ἀνδρόγυνα καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐδέρριζεν
ἡ δὲ γυναῖκα ἐτοίμαζεν τὸν δερματιῶν. Ἀφ' οὗ

δὲ συνωληρῶς ἀγκαλιά τὴν ἔδνε δερμαὶ δ' ἀνδρας.

2 Τὰ δερματιὰ ἐγίνοντο ἐνθὺς ἀπὸ τοῦ ἴδιου τοῦ βιτηρὸν πού ἐδρίγτο καὶ οἱ σταίχες τῶν περιᾶν ἐτοποδεύοντο ὅσοι πρὸ τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

Εἰς περίπτωσιν πού τὰ βιτηρά ἦσαν ξερά καὶ ἐδρίγτο ἐν τὴν προσπάθειαν τὰ τὰ ἐρίγνον καὶ τὰ καὶ καίνον δερματιὰ, τότε ἠπαγκάροντο καὶ τὰ ἐβρεχον διὰ τὰ μαλακώσιν.

Ἐν τῷ δέειρον ὁ δερματὶς ἐχρησιμοποιή καὶ τὴν παλαιμαρία ἀπὸ πού ἐβρεν ἐκ τῷ ἀριστερὸν τοῦ πέρι.

3. Ἡ συγκεντρωσις τῶν δερματιῶν ἐγίνετο κυρίως εἰς ὅς πού εἶχε δραστηριότητα αὐτὸ γιὰ τὰ μὴν γρί-
βονται οἱ σταίχες. Συσκεντρῶντο εἰς θηκω-
νιές, ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ. Ἐτοποδεύοντο τὰ δερματιὰ
150-200, τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἐν ἑκτῇ μακρινῶν
καὶ μὲ τὸς σταίχες πρὸς τὸ κέντρον τῆς θηκωνιᾶς.

Εἰς ἐνυκομιδὴ γεωργίαν

1. Ἡ πατάτα ἐσπληνέρετο ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου καὶ πρὸ τοῦ 1920, ὡς ἀπὸ ἀντιβόλῃ.

Ἐσπείρετο καὶ ἐσπείρεται καὶ ἐν μέσῳ μόνον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείᾳς των, κατὰ μῆτα

Απρίλιον.

2. Τὸ βράδυ τοῦ παταύου ἐγένετο καὶ γίνεται
μέ τὴν ἑκαδστήν ἢ καὶ τὸ ἑκαβιττήρι.

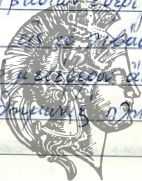
62. Συγκομιδὴ τοῦ βανού.

1. Ἡ διατροφή τῶν γῶν κατὰ τὸν χειμῶνα ἐγένετο παλαιότερον κυρίως μέ ἄχυρον καὶ χιανῆ.

Πολλὴ περιωρισμένη ἐχρησιμοποιοῦτο καὶ τὸ
αὐτοφύη χόρτον τῶν λιβαδιῶν (πααίριων).

2. Τὸ χόρτον τῶν λιβαδιῶν ἐδορίζετο μέ τὴν ἑβδμήν,

3. καὶ ἐξηραίνετο εἰς τὴν ἑβδμήν, ἀπλωμένο ὅπου
ἐδορίζετο. Κατόπιν τὸ πρῶτον ἀέθον μέ τὰ ἑβδμήν
εἰς τὸ ἑκαβιττήριον ὁλοκλήρως ὁλοκλήρως τῶν ἐταλῶν
ἢ τῶν βανῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΑΛΕΝΙΣΜΟΣ

1. Μετά τὸν περιεὶρόν ἀπολοῦσθαι ἢ ἐγκένερ-
αις τῶν δερματῶν πρὸς ἀλάνειον.

Μετά ἀμάξια τῶν μετέφερον εἰς δερμάτια ἀπὸ
ὅλα τὰ εἰρηναῖα τῶν εἰς τὸν χώρον τῶν ἀλάνειαν.
Καὶ ὁ χώρος τῶν ἀλάνειαν ἦτο πάντα ὁ ἴδιος. Μία χερ-
σα καὶ ἐπίπεδος ἔστατο ἀρεστῶν στρεμμάτων, ὥστε
ἀμνη τοῦ χωρίου.

2. Ἡ τοῦ ἀλάνειαν ἀπὸ ἐκείνου τοῦ χώρου
καὶ ἐν αὐτῇ ὁ ἀλάνειαν εἶχε τὴν ἀρεστὴν
δύο, εἰς τὴν δώσιον καὶ ἐκείνου ἔσαν τὸ ἀλάνειαν
καὶ ἐννεύοντῃν εἰς δερμάτια τῶν εἰρηναίων τοῦ μάνον
καὶ καὶ ὡς τὴν δερματῶν, ὡς καὶ ἐν τῷ χωρί-
ῳ.

3. Τὰ ἀλάνειαν ἡγήσαντο ἀνέκαθεν διότι ἀλάνειαν
ἐκείνου χωρίου τοῦ «γενήματος» δὲν ἐκνήσαν οἱ
ἐκείνου.

4-5-6. Τὰ ἀλάνειαν ὅπως προαναφέραμε ἐκείνου ἔξω
τοῦ χωρίου καὶ ἡ καὶ ἐκείνου οἰκονομία εἶχε τὸ ἴδιον τῆς
ἀλάνειαν, διότι εἶχαν ἀρεστὰ εἰρηναῖα καὶ ὁ ἀλάνειαν
διαρροῖς ἀρεστὸ καὶ. Ἀρχει, ἐκείνου ἀπὸ

τῆς 15^{ης} Ἰουλίου καὶ κρατοῦσε μέχρι καὶ τῆς Πεντα-
γίας (15^{ης} Μαΐου).

7. Τὰ ἀλάνια ἦσαν χωρατάλωνα. (βλ. 14.)

8. Πρὶν αἰετοὶ ἀρχίσουν τὴν ἐνθιμότερον τῶν δερματῶν
ἐτοίματον τὸ ἀλάνι. Στὴν ἀρχὴ ἔξαινον μὲν εἰς τοσαύ-
τὰ χόρτα τοῦ ἀλάνιου καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἄλλοι μὲν τὸ
κατέβρεχον καὶ τὸ ἐπατοῦσαν μὲν ἦσαν πέτρινο αἰγόνδρο,
ἄλλοι δὲ ἔεσαν ἐποίλεις τοῦ ἀλάνιου διὰ μείγματος
κόπρου τῶν καὶ αἰτέρου.

9. Γιὰ τὸ «καάρωμα» τοῦ ἀλάνιου καὶ τὴν ἔναρξιν τοῦ
ἀλάνιου δὲν ὑπῆρχεν οὐδεμία πρόθεσις.

Ο μαδάρω ἔεσαν τὰ ἀλάνια καὶ ἀρχίζον
ἀλάνιαν οὐσίαν ἤρχετο ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ἡμέρα πάλιν
ἐτοίμος γι' αὐτὴν τὴν δουλειάν.

11. Ὅταν ὅλα αἰὰ ἦσαν ἐτοίμα ἀρχίζε τὸ ἀλάνι.
Ἐεράνοντο, κατ' ἀρχάς, συμένα τὰ δερμάτια καὶ τὰ αἰ-
γόνδριον καὶ «κεφροδίζον» (ζυγαδίον) ἀπὸ τῶν ἡγίων.

Μετὰ ἔφεροντο τὰ βόδια πάλιν ἔφερον τὴν «ντοκάναν»
κεφροδίζον ἐντὸς τοῦ ἀλάνιου καὶ ἔκοβε τοὺς εἰσάχους.

Ἢ ντοκάναν, κὴν οὐσίαν ἐπροκηδεύοντο ἐκ τῆς
Ἀδριανουπόλεως, ἢ το ζυγαδίον αἰγόνδριον καὶ ἐπιμήκους
εἰς, ἀλλοτριότη ἐπὶ καὶ μέρους τῆς μέ ἀποκρίδες ἐκρί-
ρὸν λίδου (βλ. 15.) οἱ οὗτοι μὲν τὸ εὐρεῖο τῶν
ἐκλεωσάν τοὺς εἰσάχους. Κατὰ τὸν τοῖον τρόπον οἱ καὶ οἱ

και, ἀλάγχιον καὶ τὰ ὄρη.

Τὸ ἀλάγχιον ἦτο ἐπίπονον τόσον διὰ τὸν γεωργὸν ὅσον καὶ διὰ τὰ γῶα, τὰ ὁποῖα ἐκινῶντο ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸν χώρον τοῦ ἀλυνιοῦ κέρνοντας τὴν γεωργίαν καὶ μαζί καὶ τὸν ἀλυνιστὴν, ὁ ὁποῖος ἐκάθηντο ἐπ' αὐτῇ ἀφ' ἑνὸς γιὰ τὰ καδοδότη τὰ γῶα, ἀφ' ἑτέρου γὰρ δίνει πίεσιν ἐπὶ τῇ γεωργίᾳ διὰ τοῦ βάρους του.

Ἐπει ὥρῃ οὐλοῦσες τὸν ἔργον τὸ γιοπύρι καὶ μόνον ὅταν καίποτος ἄλλος τὸν ἀντικαθίστῃ, τότε μόνον εὐρίθει τὴν ὁρεγίαν καὶ ἀποκαθίσταται καὶ ἀπὸ τοῦ παλαιῦμένου περὶ τοῦ ἀλάγχιον καὶ ὁρεγίαν καὶ ὁρεγίαν καὶ ὁρεγίαν καὶ ὁρεγίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

12. Βοηθῶν τὸν ἐργάτην, καὶ τὸν ἀλυνιστὴν ὅσο τὸ β3^ο λένιον διερῶνται μετὰ ὁποῖον εἰς ἀλυνιστὴν ἐγύριον τοῦ βτάχους, κατὰ διαστήματα, φέρνοντας τοῦ καὶ ἐκ βτάχους ἐπὶ ἐπιφάνεια τοῦ ἀλυνιοῦ γιὰ τὰ εἰσῶν μι αὐτοῖ μετὰ τὴν αἰετὰ τους ἀπὸ τὰ «δόντια» τῆς γεωργίας.

13. Αἰώρη μετὰ διαρῶν αὐτό, ὁ ἀλυνιστὴς ἔργον ἐντὶ τοῦ ἀλυνιοῦ καὶ τὸν βτάχους, τὸν ὁποῖον μετὰ ὁδοῖαν τὰ γῶα ἐβράσαν ἐξω τοῦ χώρου τοῦ ἀλυνιοῦ.

14. Ὁ ἀλυνιστὴς ὅπως ἀναφέρωμε ἦτο μοιραστὴς καὶ τὰ γῶα δὲ σταματοῦσαν ἀπὸ τὴν μοίρα, ἀν' ὃ

ἀλυνιστὴν γιὰ νὰ εἰσὶν τὸ ἀλύνισμα δὲν εἰσέφερε
κατὰ διαστήματα, μέ τῇ « γ' κέντρα », ἡ ὁποία ἦταν
μία φυλὴν βέρχα 2 μέτρων περίπου καὶ μέ μίαν θελόνοιν
εὐαφωμένων εἰς τὸ ἓνα ἄκρον τῆς (6x. 16. .)

15. Ἔτσι ἀνταρπάζοντα καὶ μέ τῇ γ' κέντρα ἐν
δράσει, ὁ ἀλυνιστὴς κατάρθωνε καὶ ἔβαινε ὅλη τὴν
ἡμέρα ἓνα μόνο ἀλύνι. (ἀλύνισμα ἑνὸς ἀπλήματος).

16. Τὸ ἀπόγευμα τέλειωνε τὸ ἀλύνισμα καὶ τὸ
« λαμνί » (ἀλυνιστὴς ἐστάχυς πρὸς τοὺς λαμνιστὰς) ἦσαν
ἕτοιμο γιὰ λίχνισμα.

Τὸ λίχνισμα ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Τὸ λαμνί ἐραμεύετο ἐν εἰρημικῇ ἐργασίᾳ. Τὸ
μάγεμα ἦταν εὐχάριστο καὶ ὁρμαῖο. Μὲ τῇ ἐβάρνα
(6x 20.) ἀνὰ χεῖρας ὅσην οὗ οὐκ ἐκτεταμένη εἰς ἐντα-
γερρό. Ἐξὸς ὅλην περὶ τὴν καὶ τὸ λαμνί ἦσαν εὐκα-
ταμένον. Ἄν ἐτύχανε νὰ βυβαί κότε καὶ εὐνοϊκὸ
ἀεραῖον ἀρχίτε ἀμέως καὶ τὸ λίχνισμα.

2. Στὸ λίχνισμα εἴρα ὅρα ἀλλο ἐρχαίτο ἐπὶ χε-
ρια τοῦ γεωργοῦ. Εἶται ἡ γιὰ ἴμπα. (6x-17.)

3. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες μέ τῇ γιὰ ἴμπα ρίχνον γη-
λὰ τὸ λαμνί καὶ ἀποχωρίζεται ^{ἀπὸ τοῦ ἀσχυρ} ἀσχυρὸς, ἀν-
δινὸ ἀρναδὲ γιὰ τὸν φιλόπονον γεωργό.

4. Ἔτσι ἔγινε ὁ χωρισμὸς τοῦ μαργατοῦ ἀπὸ τοῦ ἀσ-
χυρὸς.

ρον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ καρπὸς δὲν εἶναι τελείως
μαδαρός, ἕτοιμος γιὰ τὸ μέλο ἢ τὴν ἀποδόκη.

Ὁ καρπὸς ἔχει ἀέρος μόνον καὶ ἐπὶ
αὐτοῦ δὲν ἀλυνίδωκαν μαδά. Πρέπει μὲν αὐτὰ τὰ
ἀποχωριδῶν. Μὲ τὴν ἐκείνη τῶρα καὶ μέτ' ὀριμόν
δα γίνῃ ὁ ἀποχωριδῶς τους. Καὶ τέλος δα' ἀφελῶν εἰ
μία ἀερὸς τοῦ ἄλυνιου. Τὸ ἴδιον δα' γίνῃ καὶ ἐπὶ δέν-
τρο, τρίτο καὶ ἄλλα ἀλυνίματα. Στὸ τέλος τοῦ ἀλυν-
ιου αὐτὰ δα' ἀφελῶν ἐπὶ ἄλυνι καὶ δα' γίνον τὸ ἀλ-
υνίμα τῶν κοτσάλων. Πολλὰ καὶ πάλι δὲν δα' ἀλυνίδω
ἀλλὰ αὐτὰ ἐπὶ τέλος, καὶ τὸ μαδαρίζον τοῦ καρποῦ δα'
μείνον καὶ δα' ἐπὶ τὸν ἐκείνη πάλι δα' ταίεον
ἐπὶ ἀέρος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

6. ^{το} ὀριμόνιμα, ^{αὐτὸ} ἔγινετο
μέτ' ὀριμόνιμα ἢ καὶ ^{αὐτὸ} ὀριμόνιμα ^{αὐτὸ} ἐπὶ τὸν
ἐπὶ τὸν μαδαρίζον τοῦ καρποῦ (6x 18)

7. Ὁ καρπὸς τῶρα μαδαρός ἐννεκένωντο
μέτ' ὀριμόνιμα ἐπὶ τὸν ἐκείνη πάλι δα' ταίεον
ἐπὶ ἀέρος.

8. 1-2 Καὶ τῶρα πάλι ἔπρεπε πάλι περιμένον
τοὺς «χαμπίζον», ὁ ὅποιος δα' μετροῦσε τὸ γέννημα
καὶ δα' ἐχώριζε τὴν δεκάτη. Τὸ μέτρον ἔγινε-
το μέτ' ὀριμόνιμα, δοχεῖον πάλι ἢ ἀρρητιεύων
τοῦ ἴσου 7 αὐτῶν περίπου (6x 19)

Ἀφού πια ὁ δευασσιανός (Γαμπρός) ἔπαυσε τὸ δι-καίωμα του καὶ ὁ γεωργὸς ἀπετόξευε μετὰ τὸ ἀφαι-
ζει τὸν ἐπὶ τὴν ἀποθήκη, πού οἱ χωριανοὶ ἔχον βεβαίως
ἐπὶ μέν τῳ χωρίῳ γι' αὐτοῦ τὸν ἐκοπὸν, ἐπιτερεῖ ἐπὶ
αὐτῶν καὶ κατακαίει τὸ ἐστῆρ τῶν ἐλθόντων.

Τὰ ἄλλα τῆρη: παραδιδάσκω, ἀπορροφῶ, δασκα-
λεύω κ.λπ. δὲ τὰ ἐμπλήρωνε ὅτι ^{ἀπὸ} τῶν αἰώνων, ἀλλὰ
ἀπὸ τοῦ ἐπίτε.

3. Καί τό γέννημα ἔργανέ πιά ἐπὶ νομισματιῶ τῶν γεωργῶν καί ἔμπαινε ἐπ' αὐτοῖς «καρφοῖρια», πῶ ἦσαν πινακίδια μέ πηλιδιά ἢ ἔμπαινε ἐπ' αὐτά «κορίνια», πῶ ἦσαν πινακίδια ἀπὸ ξύλου ἡ χαλκοῦ καί ἐπαινεύοντο μέ κέρματα ἐξ ὧν καὶ ἐπαινοῦντο.

4 Μετὰ μετέφρον το ἀχρὸν καὶ τὸ ἀνοδιένειον
ἐν τοῖς ἀχρῶνς.

Ἦτοι πέλεινε ὁ μέγας ποταμός. ἀπὸ τοῦ ὁρμήσαντος.

5. Καὶ τοῦ χρόνου! ἔλεγον ὁ ἑαυτοῦ ἐπὶ ἄλλο τελειώνου-
σαι τὸν ἀγωνισμόν.

Καί γιά τόν ἄλλο χρόνο, φυσικά, ἔβρισαν τό μαθη-
κόν των, φροντίζοντάς τὰ διαλέξουν τόν ἐπὶ πόρο.

Για πόρο, ελάνισον χωρίσι, δερμάτι με στάχυα
καλοδρεμένα, μαδάρι, χωρίς γιάνια, καί ε' αὐτόν δὲ
ἐσθίριζον εἰς ἐλπίδες ταν γιὰ μιὰ μακρότερη γένε
ἐσθεία. —

Τόπος συλλογῆς: Ἐλαία-Ὀρεατιάδος

Πληροφορίες: Γεώργιος Ρωσσίδης

Ἡμερίδα: 63

Γραμματικαὶ γνώσεις: 8' Δημοτικῶν

Τόπος γεννήσεως: Γαλιὰ-Ὀρεατιάδος

Χρον. ἐγκαταστάσεως εἰς Ἐλαίαν: 1922

[Συλλογὴς: Γεώργιος Γεροντακίδης, δ/ρος]

(Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ἀπὸ 8-15 Ἰαννουαρίου 1970)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ